Trường: Đại học Khoa học Tự nhiên - ĐHQG TPHCM.

Lớp: 22TTH1TN. MSSV: 22110245.

Học và tên: Lê Phú Trường.

BÀI TẬP GIẢI TÍCH 2A

Bài tập 2.3.

Chúng minh.

- 1. Do (E_1, δ_1) là không gian metric nên δ_1 là metric thỏa mãn ba tính chất $(M_1), (M_2), (M_3)$.

 Ta cần chứng minh d là một metric.
- (M_1) Do $\delta_1(x,y) \ge 0, \forall x,y \in E_1$ nên $\min\{1,\delta_1(x,y)\} \ge 0, \forall x,y \in E_1$. Xét d(x,y) = 0 ta có

$$\min\{1, \delta_1(x, y)\} = 0 \Leftrightarrow \delta_1(x, y) = 0$$

mà $\delta_1(x,y)$ là metric thỏa tính chất $(M_1), \forall x, y \in E_1$ nên $x=y, \forall x, y \in E_1$.

 (M_2) Do $\delta_1(x,y)$ là metric thỏa tính chất $(M_2), \forall x,y \in E_1$ nên $\delta_1(x,y) = \delta_1(y,x), \forall x,y \in E_1$, ta được

$$d(x,y) = \min\{1, \delta_1(x,y)\} = \min\{1, \delta_1(y,x)\} = d(y,x)$$

 (M_3) Do $\delta_1(x,y)$ là metric thỏa tính chất (M_3) , nên $\forall x,y,z\in E_1$ ta được

$$\delta_1(x,y) \le \delta_1(x,z) + \delta_1(z,y)$$

Cần làm rõ

$$\min\{1, \delta_1(x, y)\} \le \min\{1, \delta_1(x, z)\} + \min\{1, \delta_1(z, y)\} \qquad (*)$$

$$\Leftrightarrow d(x, y) \le d(x, z) + d(z, y)$$

Trường hợp 1: $\delta_1(x,y) \leq \delta_1(x,z) + \delta_1(z,y) < 1$. Suy ra

$$\begin{cases} \delta_1(x,y) < 1 \Rightarrow d(x,y) = \delta_1(x,y) \\ \delta_1(x,z) + \delta_1(z,y) < 1 \Rightarrow \begin{cases} \delta_1(x,z) < 1 \Rightarrow d(x,z) = \delta_1(x,z) \\ \delta_1(z,y) < 1 \Rightarrow d(z,y) = \delta_1(z,y) \end{cases}$$

Từ (*) ta được

$$d(x,y) \le d(x,z) + d(z,y) < 1$$

Trường hợp 2: $\delta_1(x,z) + \delta_1(z,y) \ge 1$.

Trường hợp 2.1: Cả $\delta_1(x,z)$ và $\delta_1(z,y)$ đều lớn hơn hoặc bằng 1. Ta được

$$d(x,z) + d(z,y) \ge \min\{1, \delta_1(x,z) + \delta_1(z,y)\} = 1 \quad (**)$$

- Nếu $d(x,y) = \min\{1, \delta_1(x,y)\} = 1$ thì từ (**) ta được $d(x,z) + d(z,y) \ge d(x,y)$.
- Nếu $d(x,y)=\min\{1,\delta_1(x,y)\}=\delta_1(x,y)$ thì từ (**) ta được $d(x,z)+d(z,y)\geq 1>d(x,y).$

Trường hợp 2.2: Chỉ một trong hai hoặc $\delta_1(x,z)$ hoặc $\delta_1(z,y)$ lớn hơn hoặc bằng 1.

Ta có cả $\delta_1(x,z)$ và $\delta_1(z,y)$ đều lớn hơn hoặc bằng 0, suy ra

$$d(x,z) + d(z,y) \ge 1 = \min\{1, \delta_1(x,z) + \delta_1(z,y)\} \quad (***)$$

- Nếu $d(x,y)=\min\{1,\delta_1(x,y)\}=1$ thì từ (***) ta được $d(x,z)+d(z,y)\geq d(x,y).$
- Nếu $d(x,y) = \min\{1, \delta_1(x,y)\} = \delta_1(x,y)$ thì từ (***) ta được $d(x,z) + d(z,y) \ge 1 > d(x,y)$. Vậy d là một metric trên E_1 .
- 2. Do $\delta_i, i \in [1, n]$ là n metric nên thỏa mãn ba tính chất $(M_1), (M_2), (M_3)$. Ở tính chất (M_1) ta có $\delta_i \geq 0$ và $\delta_i(x_i, y_i) = \delta_i(y_i, x_i), \forall i \in [1, n]$. (*) Cần chứng minh $(E, d_i), i = \{1, 2, 3\}$, với $X = (x_1, x_2, \dots, x_n), Y = (y_1, y_2, \dots, y_n)$ là không gian metric.

a.
$$d_1(X,Y) = \sqrt{\delta_1^2(x_1,y_1) + \delta_2^2(x_2,y_2) + \ldots + \delta_n^2(x_n,y_n)}$$

 (M_1) Do (*) nên ta có $\delta_1(x_1,y_1)+\delta_2(x_2,y_2)+\ldots+\delta_n(x_n,y_n)\geq 0$ nên $\sqrt{\delta_1^2(x_1,y_1)+\delta_2^2(x_2,y_2)+\ldots+\delta_n^2(x_n,y_n)}$ thỏa mãn và lớn hơn hoặc bằng 0. Ta có

$$d_1(X,Y) = \sqrt{\sum_{i=1}^n \delta_i^2(x_i, y_i)} \Leftrightarrow d_1^2(X,Y) = \sum_{i=1}^n \delta_i^2(x_i, y_i)$$

Xét

$$d_1(X,Y) = \sqrt{\sum_{i=1}^n \delta_i^2(x_i, y_i)} = 0 \Leftrightarrow \sum_{i=1}^n \delta_i^2(x_i, y_i) = 0$$

Do (*) nên

$$\delta_1(x_1, y_1) = \delta_2(x_2, y_2) = \ldots = 0 \Leftrightarrow X = Y$$

 (M_2) Do (*) nên ta có

$$d_1(X,Y) = \sqrt{\sum_{i=1}^n \delta_i^2(x_i, y_i)} = \sqrt{\sum_{i=1}^n \delta_i^2(y_i, x_i)} = d_1(Y, X)$$

 (M_3) Ta cần chứng minh

$$d_1(X,Y) \le d_1(X,Z) + d_1(Z,Y)$$

hay

$$\sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, y_i)} \le \sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, z_i)} + \sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(z_i, y_i)}$$

$$\Leftrightarrow \sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(x_{i}, y_{i}) \leq \sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(x_{i}, z_{i}) + \sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(z_{i}, y_{i}) + 2\sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(x_{i}, z_{i})} \sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(z_{i}, y_{i})}$$

$$\Leftrightarrow \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, y_i) \le \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, z_i) + \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(z_i, y_i) + 2\sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, z_i) \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(z_i, y_i)} \quad (*)$$

Tóm lại ta sẽ chứng minh (*).

Do $\delta_i, i \in [1, n]$ là n metric nên ta có

$$\delta_i(x_i, y_i) \le \delta_i(x_i, z_i) + \delta_i(z_i, y_i)$$

$$\Leftrightarrow \delta_i^2(x_i, y_i) \le \delta_i^2(x_i, z_i) + \delta_i^2(z_i, y_i) + 2\delta_i(x_i, z_i)\delta_i(z_i, y_i)$$

$$\Rightarrow \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, y_i) \le \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, z_i) + \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(z_i, y_i) + 2\sum_{i=1}^{n} \delta_i(x_i, z_i) \delta_i(z_i, y_i)$$
 (1)

Áp dụng bất đẳng thức Cauchy - Schwarz, ta có

$$\sum_{i=1}^{n} \delta_i(x_i, z_i) \delta_i(z_i, y_i) \le \sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, z_i)} \sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(z_i, y_i)}$$
(2)

Từ (1), (2) ta được

$$\sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, y_i) \le \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(x_i, z_i) + \sum_{i=1}^{n} \delta_i^2(z_i, y_i) + 2\sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i(x_i, z_i)} \sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_i(z_i, y_i)}$$

$$\Leftrightarrow \sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(x_{i}, y_{i}) \leq \sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(x_{i}, z_{i}) + \sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(z_{i}, y_{i}) + 2\sqrt{\sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(x_{i}, z_{i}) \sum_{i=1}^{n} \delta_{i}^{2}(z_{i}, y_{i})}$$

b.
$$d_2(X,Y) = \max\{\delta_1(x_1,y_1), \delta_2(x_2,y_2), \dots, \delta_n(x_n,y_n)\}$$

 (M_1)

$$d_2(X,Y) = \max\{\delta_1(x_1,y_1), \delta_2(x_2,y_2), \dots, \delta_n(x_n,y_n)\} \ge \delta_1(x_1,y_1) \ge 0$$

$$d_2(X,Y) = 0 \Leftrightarrow \max\{\delta_1(x_1,y_1), \delta_2(x_2,y_2), \dots, \delta_n(x_n,y_n)\} = 0$$

$$\Leftrightarrow \delta_i(x_i,y_i) = 0, \forall i \in [1,n]$$

$$\Leftrightarrow x_i = y_i, \forall i \in [1,n]$$

$$\Leftrightarrow X = Y$$

- $(M_2) \ d_2(X,Y) = \max\{\delta_1(x_1,y_1), \delta_2(x_2,y_2), \dots, \delta_n(x_n,y_n)\} = \max\{\delta_1(y_1,x_1), \delta_2(y_2,x_2), \dots, \delta_n(y_n,x_n)\} = d_2(Y,X).$
- (M_3) Cần chứng minh: $d_2(X,Y) \leq d_2(X,Z) + d_2(Z,Y)$. Ta có

$$\delta_i(x_i, y_i) \le \delta_i(x_i, z_i) + \delta_i(z_i, y_i), \forall i \in [1, n]$$

 $\Rightarrow \max\{\delta_1(x_1, y_1), \delta_2(x_2, y_2), \dots, \delta_n(x_n, y_n)\} \leq \max\{\delta_1(x_1, z_1), \delta_2(x_2, z_2), \dots, \delta_n(x_n, z_n)\} + \max\{\delta_1(z_1, y_1), \delta_2(z_2, y_2), \dots, \delta_n(z_n, y_n)\}$

$$\Rightarrow d_2(X,Y) \le d_2(X,Z) + d_2(Z,Y)$$

c.
$$d_3(X,Y) = \delta_1(x_1,y_1) + \delta_2(x_2,y_2) + \ldots + \delta_n(x_n,y_n)$$

$$(M_1)$$
 Ta có

$$\begin{cases} \delta_1(x_1, y_1) \ge 0 \\ \delta_1(x_2, y_2) \ge 0 \\ \vdots \\ \delta_i(x_i, y_i) \ge 0, \forall i \in [1, n] \end{cases}$$

Suy ra

$$d_3(X,Y) = \delta_1(x_1,y_1) + \delta_2(x_2,y_2) + \ldots + \delta_n(x_n,y_n) \ge 0$$

Lai có

$$\begin{cases} \delta_1(x_1, y_1) = 0 \Leftrightarrow x_1 = y_1 \\ \delta_1(x_2, y_2) = 0 \Leftrightarrow x_2 = y_2 \\ \vdots \\ \delta_i(x_i, y_1) = 0 \Leftrightarrow x_i = y_i, \forall i \in [1, n] \end{cases}$$

Cộng theo vế ta được

$$\delta_1(x_1, y_1) + \ldots + \delta_i(x_i, y_1) = 0 \Leftrightarrow x_1 + \ldots + x_n = y_1 + \ldots + y_n \Leftrightarrow X = Y$$

 (M_2)

$$d_3(X,Y) = \delta_1(x_1, y_1) + \ldots + \delta_n(x_n, y_n) = \delta_1(y_1, x_1) + \ldots + \delta_n(y_n, x_n) = d_3(Y, X)$$

 (M_3) Ta có

$$\begin{cases} \delta_1(x_1, y_1) \leq \delta_1(x_1, z_1) + \delta_1(z_1, y_1) \\ \delta_2(x_2, y_2) \leq \delta_2(x_2, z_2) + \delta_2(z_2, y_2) \\ \vdots \\ \delta_n(x_n, y_n) \leq \delta_n(x_n, z_n) + \delta_n(z_n, y_n) \end{cases}$$

Cộng hai vế ta được

$$\delta_{1}(x_{1}, y_{1}) + \ldots + \delta_{n}(x_{n}, y_{n}) \leq \delta_{1}(x_{1}, z_{1}) + \delta_{1}(z_{1}, y_{1}) + \ldots + \delta_{n}(x_{n}, z_{n}) + \delta_{n}(z_{n}, y_{n})$$

$$\Leftrightarrow \delta_{1}(x_{1}, y_{1}) + \ldots + \delta_{n}(x_{n}, y_{n}) \leq \delta_{1}(x_{1}, z_{1}) + \ldots + \delta_{n}(x_{n}, z_{n}) + \delta_{1}(z_{1}, y_{1}) + \ldots + \delta_{n}(z_{n}, y_{n})$$

$$\Rightarrow d_{3}(X, Y) \leq d_{3}(X, Z) + d_{3}(Z, Y)$$

Bài tập 2.4.

Chứng minh.

- 1) Cho B'(a,r) là một quả cầu đóng nên là một tập đóng. Dễ thấy $\underline{B(a,r)} \subset B'(a,r)$. Mặt khác theo tính chất của bao đóng, ta đã biết $\overline{B(a,r)}$ là tập đóng nhỏ nhất chứa B(a,r). Dó đó ta suy ra $\overline{B(a,r)} \subset B'(a,r)$.
- 2) Lấy a trong X bất kỳ. Theo định nghĩa metric δ , ta có $\delta(a,x) < 1$ khi và chỉ khi $\delta(a,x) = 0$, nghĩa là x = a. Do đó $B(a,1) = \{x \in X : \delta(a,x) < 1\} = \{a\}$ và $\overline{B(a,1)} = \{a\}$. Mặt khác X là không gian metric có ít nhất hai phần tử. Suy ra X chứa ít nhất một phần tử $x \neq a$. Nếu $\delta(a,x) < 1$ thì x = a suy ra $\delta(a,x) = 1$. Như vậy, quả cầu đóng B'(a,1) chứa $x \neq a$. Suy ra $B'(a,1) \neq B(a,1)$.
- 3) Theo (1) ta có $\overline{B(a,r)} \subset B'(a,r)$, vậy ta cần chứng minh thêm $B'(a,r) \subset \overline{B(a,r)}$ là xong.

 Lấy $x \in B'(a,r)$ bất kì, ta sẽ chứng minh $x \in \overline{B(a,r)}$. Do $B(a,r) \subset \overline{B'(a,r)}$ nên ta chỉ cần chứng minh $\underline{\delta(x,a)} \leq r$.

 Với $\underline{\delta(x,a)} < r$ thì $x \in B(a,r) \subset \overline{B'(a,r)}$ và với $\underline{\delta(x,a)} = r$ thì x là điểm dính của B(a,r) nên $x \in \overline{B(a,r)}$. Ta sẽ tìm một dãy $\{x_m\}_{m \in \mathbb{N}}$ chứa trong B(a,r) thỏa $x_m \to x$.

 Chọn $x_m = a + \left(1 \frac{1}{m}\right)(x a)$. Ta có nhận xét sau:
- i) Khi $m \to \infty$ suy ra $x_m \to x$.
- ii) Hơn nữa, vì $x_m-a=\left(1-\frac{1}{m}\right)(x-a)$ nên $x_{m\times k}-a_k=\left(1-\frac{1}{m}\right)(x_k-a_k)$, với mọi $k=\overline{1,n}$. Ta có

$$\delta(a, x_m) = \sqrt{(x_{m \times 1} - a_1)^2 + (x_{m \times 2} - a_2)^2 + \dots + (x_{m \times n} - a_n)^2}$$

$$= \left(1 - \frac{1}{m}\right) \sqrt{(x_1 - a_1)^2 + (x_2 - a_2)^2 + \dots + (x_n - a_n)^2}$$

$$= \left(1 - \frac{1}{m}\right) \delta(a, x) < \delta(a, x) < r, \forall m \in \mathbb{N}$$

$$\Rightarrow \lim_{m \to \infty} \delta(a, x_m) < r \Rightarrow \delta(a, x) < r$$

Suy ra $x \in B(a, r)$.

Bài tập 2.5.

Chứng minh.

1. Ta có $|\vec{v}| = \sqrt{\vec{v} \cdot \vec{v}} \Rightarrow |\vec{v}|^2 = \vec{v} \cdot \vec{v}$. Suy ra

$$\left| \vec{a} \pm \vec{b} \right|^2 = \left(\sqrt{\vec{a} \pm \vec{b} \cdot \vec{a} \pm \vec{b}} \right)^2 = \left(\vec{a} \pm \vec{b} \right) \left(\vec{a} \pm \vec{b} \right) \tag{1}$$

Mặt khác, ta có

$$\left(\vec{a} \pm \vec{b}\right)\left(\vec{a} \pm \vec{b}\right) = \vec{a} \cdot \vec{a} \pm \vec{a} \cdot \vec{b} \pm \vec{b} \cdot \vec{a} + \vec{b} \cdot \vec{b} \qquad (2)$$

Do tính giao hoán của phép nhân vector nên ta được

$$\vec{a} \cdot \vec{a} \pm \vec{a} \cdot \vec{b} \pm \vec{b} \cdot \vec{a} + \vec{b} \cdot \vec{b} = \vec{a} \cdot \vec{a} \pm \vec{a} \cdot \vec{b} \pm \vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{b} \cdot \vec{b}$$

$$= \vec{a} \cdot \vec{a} \pm 2\vec{a} \cdot \vec{b} + \vec{b} \cdot \vec{b}$$

$$= |\vec{a}|^2 \pm 2\vec{a}\vec{b} + |\vec{b}|^2 \qquad (3)$$

Từ (1),(2),(3) ta có được điều cần chứng minh.

2. Giả sử \vec{a} và \vec{b} là hai vector vuông góc với nhau. Điều này có nghĩa là $\vec{a}\cdot\vec{b}=0$. Từ chứng minh trên ta được

$$\left| \vec{a} \pm \vec{b} \right|^2 = |\vec{a}|^2 \pm 2\vec{a}\vec{b} + |\vec{b}|^2 = |\vec{a}|^2 + |\vec{b}|^2$$

Đây chính là công thức của Định lý Pythagore trong không gian vector.

Bài tập 2.6.

Chứng minh.

a) Ta có $||(x,y)|| = \sqrt{x^2 + y^2}$. Suy ra

$$0 \le |x| = \sqrt{x^2} \le \sqrt{x^2 + y^2} = ||(x, y)||$$

b) Ta có $||(x,y)||^2 = \left(\sqrt{x^2+y^2}\right)^2 = |x^2+y^2|$. Áp dụng bất đẳng thức Cosi cho x,y ta được

$$x + y \ge 2\sqrt{x \times y} \Rightarrow (x + y)^2 \ge 4|xy| \Rightarrow \frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{2} \ge 2|xy| - xy$$

$$\Rightarrow |xy| \le \frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{2} \le |x^2 + y^2| = ||(x, y)||^2$$

c) Áp dụng kết quả ở câu (b), suy ra

$$|\sin(xy)| \le |xy| \le ||(x,y)||^2$$

d) Ta có

$$||(h,k)||^{3} = \left(\sqrt{h^{2} + k^{2}}\right)^{3}$$

$$= (h^{2} + k^{2})\sqrt{h^{2} + k^{2}}$$

$$= h^{2}\sqrt{h^{2} + k^{2}} + k^{2}\sqrt{h^{2} + k^{2}}$$

Xét $|hk^2| = \sqrt{h^2} \times k^2 = k^2 \sqrt{h^2} \le k^2 \sqrt{h^2 + k^2} \le h^2 \sqrt{h^2 + k^2} + k^2 \sqrt{h^2 + k^2}$. Suy ra $|hk^2| \le ||(h,k)||^3$.

e) Ta có $||(x,y)||^2 = \left(\sqrt{x^2+y^2}\right)^2 = |x^2+y^2|$. Áp dụng bất đẳng thức Cosi cho x,y ta được

$$x+y \ge 2\sqrt{x \times y} \Rightarrow x^2 + 2|xy| + y^2 \ge 4|xy| \Rightarrow x^2 + y^2 \ge 2|xy| \ge |xy| \quad (1)$$

Hiển nhiên ta có
$$x^2 + y^2 \ge x^2 - y^2$$
 và $x^2 + y^2 \ge \frac{1}{x^2 + y^2}$. (2)

 $T\mathring{u}(1),(2)$ suy ra

$$\left| \frac{xy(x^2 - y^2)}{x^2 + y^2} \right| \le x^2 + y^2 = ||(x, y)||^2$$

Bài tập 2.7.

Chứng minh.

1.
$$d(x, x') = |x - x'|$$
, với $x, x' \in \mathbb{R}$.

$$(M_1)$$
 Ta có $|x - x'| \ge 0$ và $|x - x'| = 0 \Leftrightarrow x = x'$.

$$(M_2)$$
 $d(x, x') = |x - x'| = |x' - x| = d(x', x).$

 (M_3)

$$d(x,x') = |x - x'| = |x - x'' + x'' - x'|$$

$$\leq |x - x''| + |x'' - x'| = d(x,x'') + d(x'',x')$$

2. $d(M,N) = \sqrt{(x_1 - x_1')^2 + (x_2 - x_2')^2}$, với $M,N \in \mathbb{R}^2$. Ta có định nghĩa sau: Khoảng cách Minkowski bậc $p \in \mathbb{N}$ giữa hai điểm $X = (x_1, x_2, \dots, x_n)$ và $Y = (y_1, y_2, \dots, y_n) \in \mathbb{R}^n$ được định nghĩa là

$$d(X,Y) = \left(\sum_{i=1}^{n} |x_i - y_i|^p\right)^{\frac{1}{p}}$$

với $p \geq 1$, khoảng cách Minkowski là một metric được rút ra từ hệ quả của bất đẳng thức Minkowski.

Xét X=M, Y=N, n=2, p=2 ta được điều cần chứng minh.

3.
$$d(M,N) = \sqrt{\sum_{k=1}^{n} (x_k - x_k')^2}$$
, với $M(x_1, \dots, x_n), N(x_1', \dots, x_n')$.

Áp dụng định nghĩa khoảng cách Minkowski ở phần (2) với p=2, k=i ta được điều cần chứng minh.

Bài tập 2.8.

Chứng minh.

1. Xét từng vế, ta có

$$VT = \vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c})$$

$$= \vec{a} \cdot (b_2c_3 - b_3c_2; b_3c_1 - b_1c_3; b_1c_2 - b_2c_1)$$

$$= a_1(b_2c_3 - b_3c_2) + a_2(b_3c_1 - b_1c_3) + a_3(b_1c_2 - b_2c_1)$$

$$= a_1b_2c_3 + a_2b_3c_1 + a_3b_1c_2 - a_3b_2c_1 - a_1b_3c_2 - a_2b_1c_3$$

$$VP = \begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix} = a_1b_2c_3 + a_2b_3c_1 + a_3b_1c_2 - a_3b_2c_1 - b_3c_2a_1 - c_3a_2b_1$$

Suy ra ta được VT = VP.

2. Xét từng vế, ta có

$$VT = \left| \vec{a} \times \vec{b} \right|^2 = \left| (a_2b_3 - a_3b_2; -a_1b_3 + a_3b_1; a_1b_2 - a_2b_1) \right|^2$$

$$= (a_2b_3 - a_3b_2)^2 + (-a_1b_3 + a_3b_1)^2 + (a_1b_2 - a_2b_1)^2$$

$$= (a_2^2b_3^2 - 2a_2b_3a_3b_2 + a_3^2b_2^2) + (a_1^2b_3^2 - 2a_1b_3a_3b_1 + a_3^2b_1^2) + (a_1^2b_2^2 - 2a_1b_2a_2b_1 + a_2^2b_1^2)$$

$$= a_2^2b_3^2 - 2a_2b_3a_3b_2 + a_3^2b_2^2 + a_1^2b_3^2 - 2a_1b_3a_3b_1 + a_3^2b_1^2 + a_1^2b_2^2 - 2a_1b_2a_2b_1 + a_2^2b_1^2$$

$$= a_1^2b_1^2 + a_2^2b_2^2 + a_3^2b_3^2 - 2a_1b_1a_2b_2 - 2a_1b_1a_3b_3 - 2a_2b_2a_3b_3 + 2a_1b_1a_2b_2 + 2a_1b_1a_3b_3$$

$$+2a_2b_2a_3b_3$$

$$= a_1^2b_1^2 + a_2^2b_2^2 + a_3^2b_3^2$$

$$VP = |\vec{a}|^2 |\vec{b}|^2 - (\vec{a}\vec{b})^2$$

$$= (a_1^2 + a_2^2 + a_3^2)(b_1^2 + b_2^2 + b_3^2) - (a_1b_1 + a_2b_2 + b_3b_3)^2$$

$$= a_1^2b_1^2 + a_2^2b_2^2 + a_3^2b_3^2 + 2a_1^2b_1b_2 + 2a_1^2b_1b_3 + 2a_2^2b_2b_3$$

$$-(a_1^2b_1^2 + 2a_1a_2b_1b_2 + 2a_1a_3b_1b_3 + a_2^2b_2^2 + 2a_2a_3b_2b_3 + a_3^2b_3^2)$$

$$= a_1^2b_1^2 + a_2^2b_2^2 + a_3^2b_3^2$$

Vậy ta được VT = VP.

3. Xét từng vế, ta có

$$VT = \vec{a} \times (\vec{b} \times \vec{c})$$

$$= \vec{a} \times ((b_2c_3 - b_3c_2) + (b_3c_1 - b_1c_3) + (b_1c_2 - b_2c_1))$$

$$= (a_2(b_1c_2 - b_2c_1) - a_3(b_3c_1 - b_1c_3))$$

$$+ (a_3(b_2c_3 - b_3c_2) - a_1(b_1c_2 - b_2c_1))$$

$$+ (a_1(b_3c_1 - b_1c_3) - a_2(b_2c_3 - b_3c_2))$$

$$= (a_2b_1c_2 - a_2b_2c_1 - a_3b_3c_1 + a_3b_1c_3)$$

$$+ (a_3b_2c_3 - a_3b_3c_2 - a_1b_1c_2 + a_1b_2c_1)$$

$$+ (a_1b_3c_1 - a_1b_1c_3 - a_2b_2c_3 + a_2b_3c_2)$$

$$\begin{array}{lll} VP & = & (\vec{a}\cdot\vec{c})\vec{b}-(\vec{a}\cdot\vec{b})\vec{c} \\ & = & (a_1c_1+a_2c_2+a_3c_3)b_1+(a_1c_1+a_2c_2+a_3c_3)b_2+(a_1c_1+a_2c_2+a_3c_3)b_3 \\ & & -((a_1b_1+a_2b_2+a_3b_3)c_1+(a_1b_1+a_2b_2+a_3b_3)c_2+(a_1b_1+a_2b_2+a_3b_3)c_3) \\ & = & (a_1b_1c_1+a_2b_1c_2+a_3b_1c_3)+(a_1b_2c_1+a_2b_2c_2+a_3b_2c_3)+(a_1b_3c_1+a_2b_3c_2+a_3b_3c_3) \\ & & -(a_1b_1c_1+a_2b_2c_1+a_3b_3c_1)-(a_1b_1c_2+a_2b_2c_2+a_3b_3c_2) \\ & & -(a_1b_1c_3+a_2b_2c_3+a_3b_3c_3) \end{array}$$

Qua so sánh bất đẳng thức ta được VT = VP.

Bài tập 2.9.

Chứng minh.

$$(M_1) \text{ Ta có } (x(t) - y(t))^2 \ge 0 \Rightarrow \int_a^b (x(t) - y(t))^2 dt \ge 0$$
$$\Rightarrow \sqrt{\int_a^b (x(t) - y(t))^2 dt} = d(x, y) \ge 0$$
Xét

$$d(x,y) = 0 \Leftrightarrow \sqrt{\int_a^b (x(t) - y(t))^2 dt} = 0 \Leftrightarrow x(t) - y(t) = 0 \Leftrightarrow x(t) = y(t)$$

 (M_2)

$$d(x,y) = \sqrt{\int_a^b (x(t) - y(t))^2 dt} = \sqrt{\int_a^b (y(t) - x(t))^2 dt} = d(y,x)$$

 (M_3) Ta cần chứng minh

$$d(x,y) \le d(x,z) + d(z,y)$$

$$\Leftrightarrow \sqrt{\int_{a}^{b} (x(t) - y(t))^{2} dt} \le \sqrt{\int_{a}^{b} (x(t) - z(t))^{2} dt} + \sqrt{\int_{a}^{b} (z(t) - y(t))^{2} dt}$$

$$\Leftrightarrow \int_{a}^{b} (x(t) - y(t))^{2} dt \le \int_{a}^{b} (x(t) - z(t))^{2} dt + \int_{a}^{b} (z(t) - y(t))^{2} dt$$

$$+2\sqrt{\int_{a}^{b} (x(t) - z(t))^{2} dt} \sqrt{\int_{a}^{b} (z(t) - y(t))^{2} dt} \quad (*)$$

Xét

$$2\sqrt{\int_a^b (x(t)-z(t))^2 dt} \sqrt{\int_a^b (z(t)-y(t))^2 dt} \stackrel{\text{Bắt dẳng thức H\"older}}{\geq} 2\int_a^b |x(t)-z(t)| |y(t)-z(t)| dt$$

$$\geq 2\int_a^b (x(t)-z(t))(z(t)-y(t)) dt$$

Từ vế phải của (*) suy ra

$$\begin{split} \int_{a}^{b} (x(t)-z(t))^{2} dt + \int_{a}^{b} (z(t)-y(t))^{2} dt + 2\sqrt{\int_{a}^{b} (x(t)-z(t))^{2} dt} \sqrt{\int_{a}^{b} (z(t)-y(t))^{2} dt} \geq \\ \int_{a}^{b} (x(t)-z(t))^{2} dt + \int_{a}^{b} (z(t)-y(t))^{2} dt + 2\int_{a}^{b} (x(t)-z(t))(z(t)-y(t)) dt \\ = \int_{a}^{b} \left[x(t)^{2} - 2x(t)z(t) + z(t)^{2} + y(t)^{2} - 2y(t)z(t) + z(t)^{2} - 2x(t)y(t) + 2x(t)z(t) + 2y(t)z(t) - 2z(t)^{2} \right] dt \\ = \int_{a}^{b} \left[x(t)^{2} - 2x(t)y(t) + y(t)^{2} \right] = \int_{a}^{b} \left(x(t) - y(t) \right)^{2} = d(x, y) \end{split}$$

Bài tập 2.10.

Chứng minh.

$$(M_1) |x(t) - y(t)| \ge 0 \Rightarrow \int_a^b |x(t) - y(t)| dt = d(x, y) \ge 0$$

$$d(x, y) = 0 \Leftrightarrow \int_a^b |x(t) - y(t)| dt = 0 \Leftrightarrow x(t) - y(t) = 0 \Leftrightarrow x(t) = y(t).$$

$$(M_2) d(x,y) = \int_a^b |x(t) - y(t)| dt = \int_a^b |y(t) - x(t)| dt = d(y,x)$$

 (M_3) Ta có

$$d(x,y) = \int_{a}^{b} |x(t) - y(t)| dt = \int_{a}^{b} |x(t) - z(t)| + z(t) - y(t) dt \le \int_{a}^{b} |x(t) - z(t)| dt$$
$$+ \int_{a}^{b} |z(t) - y(t)| dt = d(x,z) + d(y,z)$$

Bài tập 2.11.

Chứng minh.

 (M_1) Ta có

$$d(x,y) = \sup_{t \in [a,b]} |x(t) - y(t)| \ge |x(t) - y(t)| \ge 0$$
$$d(x,y) = \sup_{t \in [a,b]} |x(t) - y(t)| = 0 \Leftrightarrow |x(t) - y(t)| = 0 \Leftrightarrow x(t) = y(t)$$

$$(M_2)$$
 $d(x,y) = \sup_{t \in [a,b]} |x(t) - y(t)| = \sup_{t \in [a,b]} |y(t) - x(t)| = d(y,x).$

 (M_3) Với mọi $t \in [a, b]$, ta có

$$\begin{array}{lcl} |x(t)-y(t)| & = & |x(t)-z(t)+z(t)-y(t)| \\ & \leq & |x(t)-z(t)|+|z(t)-y(t)| \\ & \leq & \sup_{t\in[a,b]}|x(t)-z(t)|+\sup_{t\in[a,b]}|z(t)-y(t)| \end{array}$$

Suy ra
$$\sup_{t \in [a,b]} |x(t) - y(t)| \le \sup_{t \in [a,b]} |x(t) - z(t)| + \sup_{t \in [a,b]} |z(t) - y(t)|.$$